

Початок першої світової війни.
Україна в геополітичних планах
країн Антанти та Троїстого
союзу

Завдання уроку

- Розкрити плани Антанти та Троїстого союзу щодо України;
- Показати зміни в українському національному русі з початком I світової війни;
- Встановлювати причинно - наслідкові зв'язки, працювати з історичними джерелами, робити висновки та узагальнення;

План

- Україна в планах воюючих країн.
- Створення Союзу визволення України
- Заснування головної української ради.
- Формування Легіону Українських Січових стрільців.

Опорні поняття і дати

- Опорні поняття:
- Перша світова війна;
- Антанта;
- Троїстий союз;
- Головна українська рада;
- Союз визволення України;
- Українські січові стрільці.
- Опорні дати:
- 1 серпня 1914р. – утворення Головної української ради;
- 4 серпня 1914 р. – утворення Союзу визволення України;
- 6 серпня 1914р. – початок формування легіону Українських Січових Стрільців.

Проблемне завдання

- Чому політична еліта українства мала різні погляди на місце України в подіях Першої світової війни?

Актуалізація опорних знань

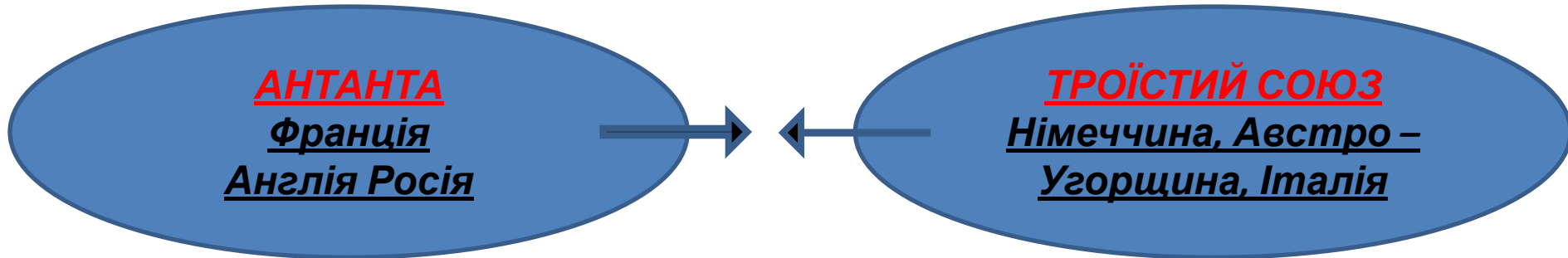
- Які воєнно – політичні блоки сформувалися в Європі наприкінці XIX – на початку XX століття?
- Антанта, Троїстий союз.
- Які країни входили до складу цих воєнно – політичних блоків?
- Антанта – у складі Англії, Франції, Росії
- Троїстий союз – у складі Німеччини та Австро – Угорщини, Італії
- Чому загострилися протиріччя між провідними європейськими державами на початку XX століття?

Протиріччя учасників війни

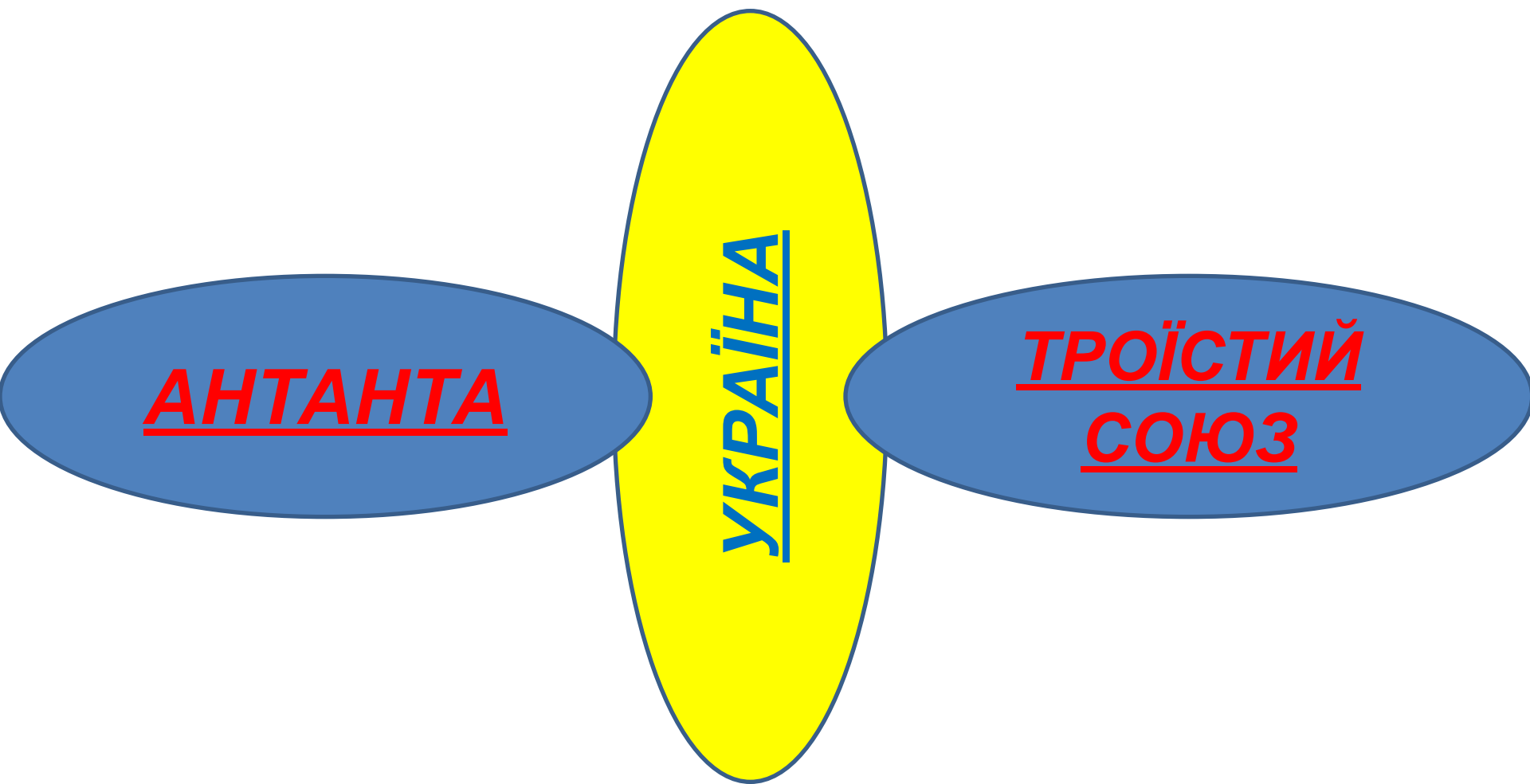
Перша світова війна: об'єкти протиріч

Причини першої світової війни

1. Встановлення світового панування.
2. Загарбання чужих територій.
3. Встановлення контролю за ринками збуту та джерелами сировини.
4. Послаблення народних виступів за соціальне та національне визволення.
5. Знешкодження опозиційних політичних сил.

1. Вигідне географічне положення України
2. Україна мала значний військово-економічний потенціал і людські ресурси.

Плани сторін щодо України

ПЛАНИ Росії щодо українських земель:

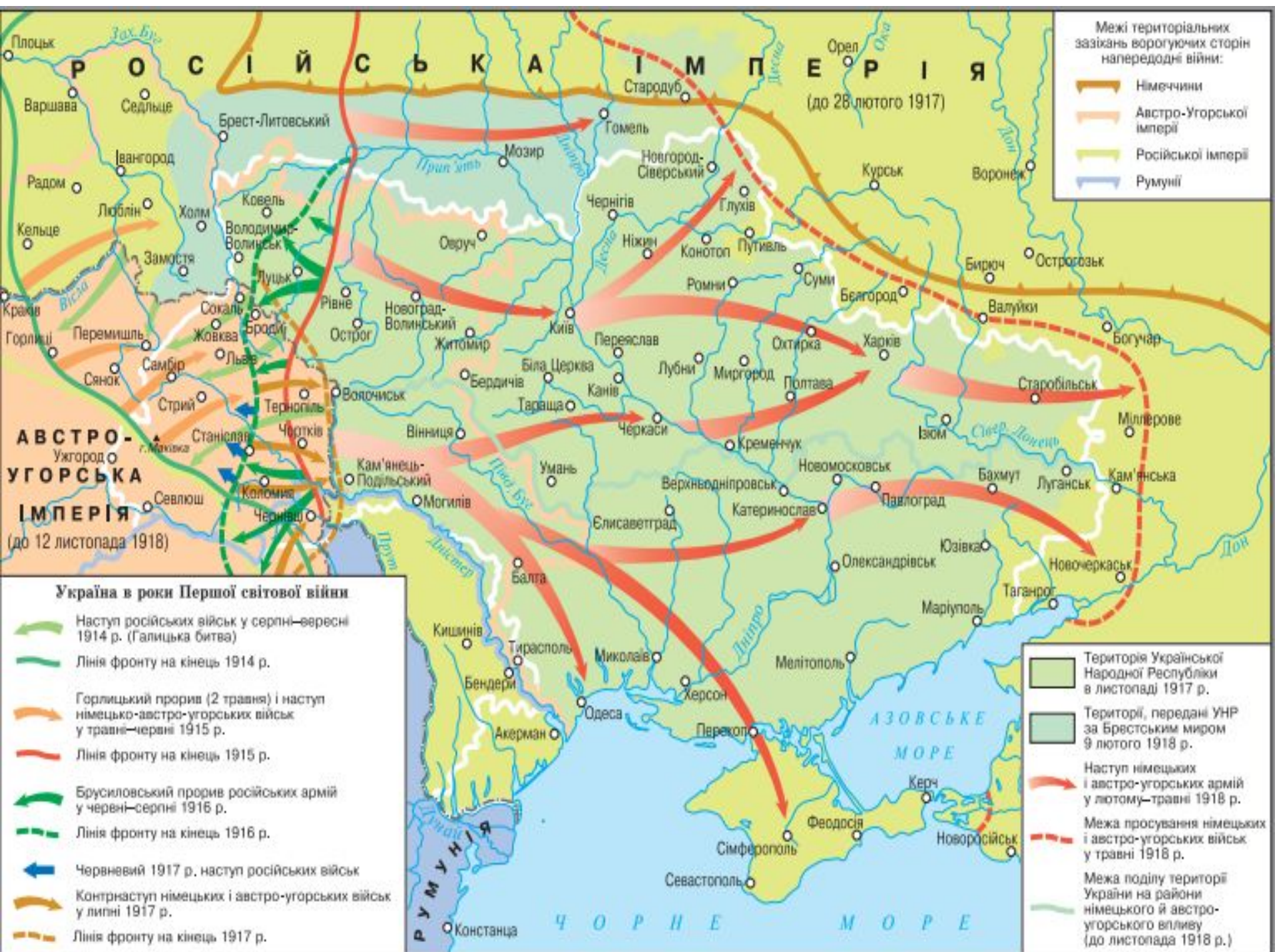
- приєднати Східну Галичину, Північну Буковину та «Карпатську Русь» (Закарпаття);
- Російський уряд вважав, що має моральне право і навіть зобов'язання перед слов'янськими народами захищати їхні інтереси.
- Насправді ж під гаслом об'єднання «єдинокровних братів-русинів» планувалося відсунути кордони Російської імперії до карпатських перевалів.

ПЛАНИ Німеччини:

- розчленування Росії на частини, загарбання Польщі, Білорусі, України, прибалтійських губерній для розселення там своїх колоністів;
- особливий інтерес виявляла щодо захоплення Донбасу, Одеси, Криму, Приазов'я;
- Приєднання українських земель до Великогерманської світової імперії

Плани щодо України

- **Австро-Угорщина** не тільки не допускала можливості втратити регіони, на які претендувала Росія, – вона прагнула власного територіального розширення за рахунок Волині та Поділля.

Течії в українському національному русі з початком I світової війни

Українські партії та організації,
які підтримали царський уряд

Українські партії та організації,
які підтримали кайзерівську
Німеччину

Українські партії та організації, які
відстоювали український шлях
розвитку країни

Союз визволення України

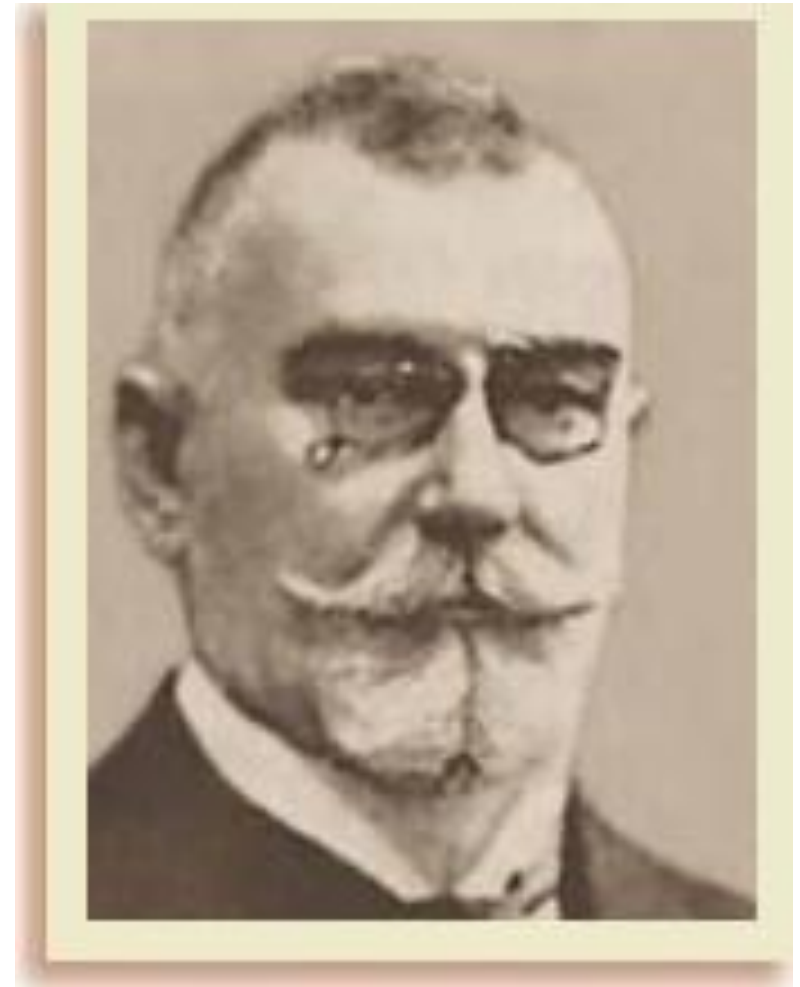

Дмитро Донцов

- 4 серпня 1914 р. з ініціативи А. Жука у Львові відбулася нарада емігрантів з Наддніпрянської України, в якій узяли участь Д. Донцов, О. Назарук та інші. Наслідком цієї зустрічі було створення Союзу визволення України (СВУ), який мав уособлювати безпартійну політичну репрезентацію Центральної та Східної України.
- Головою СВУ було обрано Д. Донцова.

Головна українська рада

- У перших числах серпня 1914 р. представники Української національно-демократичної, Радикальної й Соціал-демократичної партій створили у Львові Головну українську раду (ГУР), що мала перебрати на себе функції єдиного представницького органу Костя Левицький краю.

- Очолив ГУР К

Програмові засади СВУ та ГУР

▣ СВУ:

- ▣ Утворення самостійної Української держави;
- ▣ Утвердження демократичного устрою, надання рівних прав і свобод представникам усіх національностей;
- ▣ Співпраця з урядами Німеччини та Австро - Угорщини

▣ ГУР:

- ▣ Виступали за утворення незалежної Української держави.
- ▣ Посідали антиросійську позицію;
- ▣ Підтримка австрійського уряду у війні;
- ▣ Активна участь у формуванні військових підрозділів УСС;

Українські січові стрільці

- Головна Українська Рада почала переговори з габсбурзьким урядом щодо створення національного збройного формування з українців.
- У середині серпня Відень ухвалив відповідне рішення. Спочатку йшлося про український легіон.
- До легіону Українських січових стрільців (УСС) увійшли 10 сотень по 250 вояків. З них 2 сотні як резерв дислокувалися в Закарпатті під командою Г. Коссака.

Прапор Українських січових стрільців

*Відзнака Українських січових стрільців.
1914–1918 рр.*

Закріплення

- Чому політична еліта українства мала різні погляди на місце України в подіях Першої світової війни?
- **«Війна докорінно змінила національно-політичну ситуацію для українців, які опинилися між двома ворогуючими країнами. Тепер змагання за українську державність переходило із загальнотеоретичної у конкретно-політичну площину».** Як ви розумієте вислів «змагання за українську державність переходило із загальнотеоретичної в конкретно-політичну площину»? Оцініть сутність змін, що відбулися в національно-визвольному русі з початком Першої світової війни.